

Obsah

Úvod	5
I. Historický význam korálů a korálového útesu	7
1. Historie objevování korálnatců	7
1.1 Historie korálu červeného	8
1.2 Historie výzkumu korálnatců	9
2. Současný význam korálů a útesů	11
II. Rozšíření korálových útesů	13
1. Geologická minulost korálových útesů	13
2. Současné rozšíření útesů a korálů	15
III. Vznik a typy korálových útesů	19
1. Lemový útes	19
2. Bariérový útes	21
3. Atoly	22
4. Teorie vzniku korálových útesů	22
IV. Charakteristika a bionomie korálových žahavců	27
1. Klasifikace kmene žahavců – <i>Cnidaria</i>	27
Třída: Polypovci – <i>Hydrozoa</i>	28
Třída: Korálnatci – <i>Anthozoa</i>	30
Podtřída: Osmičetní – <i>Octocorallia</i>	31
Podtřída: Šestičetní – <i>Hexacorallia</i>	34
2. Rozmnožování větevníků	37
3. Rozšíření větevníků v moři	38
4. Faktory ovlivňující růst větevníků a útesů	39
4.1 Potrava	39
4.2 Růst kolonií	43
4.3 Vliv proudění, písku a slunce	45
4.4 Ekologické formy korálů	47
V. Světové útesy a jejich společenstva	49
1. Korálová společenstva	49
2. Společenstva ostatních organismů	51
2.1 Vápenité řasy	51
2.2 Ostatní řasy	52
2.3 Sinice	53
2.4 Živočichové	53
3. Západoatlantské útesy	54
3.1 Společenstvo západoatlantského útesu	57
4. Útesy Rudého moře	62
4.1 Rozšíření korálových útesů	64
4.2 Nejběžnější zástupci větevníků (<i>Scleractinia</i>)	65
4.3 Ostatní typy žahavců	67
4.4 Společenstvo ostatních bezobratlých	69
4.4.1 Houby – <i>Porifera</i>	69

4.4.2	Mnohoštětinatci – <i>Polychaeta</i> a další „červovití“	70
4.4.3	Měkkýši Rudého moře	72
4.4.4	Korýši – <i>Crustacea</i>	79
4.4.5	Ostnokožci – <i>Echinodermata</i>	84
4.4.6	Nenápadní obyvatelé útesů	89
4.5	Společenstvo útesových ryb	90
4.5.1	Pyskouni – <i>Labridae</i>	92
4.5.2	Ploskozubci – <i>Scaridae</i>	93
4.5.3	Klipkovití – <i>Chaetodontidae</i> a <i>Pomacanthidae</i>	95
4.5.4	<i>Pomacentridae</i>	96
4.5.5	Bodloci – <i>Acanthuridae</i>	97
4.5.6	<i>Lutjanidae</i> a <i>Lethrinidae</i>	98
4.5.7	Kanicovití – <i>Serranidae</i>	98
4.5.8	Noční ryby	99
4.5.9	Čtverzubci – <i>Tetraodontiformes</i>	100
4.5.10	Ostatní ryby	102
5.	Australský bariérový útes	102
5.1	Ochrana Velkého bariérového útesu	104
VI.	Etologie korálových ryb a žraloků	106
1.	Vzájemně prospěšný vztah	106
2.	Hygienická stanice ryb	110
3.	Pohlavní komunikace ryb	113
4.	Život v hejnu	115
5.	Nebezpeční a jedovatí živočichové	116
5.1	Žraloci Rudého moře	117
5.2	Jedovatí živočichové	120
VII.	Korálové útesy v nebezpečí	122
VIII.	Barevné přílohy a popisy vyobrazených druhů	125
IX.	Konzervace a čištění útesových korálů	148
	Literatura	149
	Rejstřík českých názvů	150
	Rejstřík latinských názvů	154